

RAHAPELAAMINEN JA PELIYHTIÖIDEN VASTUULLISUUS

Pelitukifoorumi Pieksämäki 10.5.2017

Hannu Rinkinen

Päällikkö, vastuullinen rahapelaaminen

VEIKKAUKSEN YHTEISKUNTAVASTUU

TUOTOT YHTEISKUNNALLE

Rahapelaamisen kanavointi kotimaiseen tarjontaan. Taloudellinen tehokkuus.

RAHAPELIEN TARJOAMINEN VASTUULLISESTI

Pelihaittojen ehkäiseminen. Rikollisuuden torjunta. Kuluttajansuoja. Pelaajan seuranta.

LIIKETOIMINTAETIIKKA

Avoin, rehellinen ja läpinäkyvä johtaminen, päätöksenteko ja viestintä. Vastuu ympäristöstä.

IHMISET

Sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Hyvä ja oikeudenmukainen henkilöstön johtaminen. Laadukas asiakaspalvelu.

TUOTON TEKEMINEN VASTUULLISESTI

TALOUELLISET
ARVOT
(1,2 MRD €/vuosi)

PELAAMISEN
KANAVOINTI

SOSIAALISET
TAVOITTEET

- Sosiaalisten haittojen ehkäisy
- Rikollisuuden torjunta
- Kuluttajansuoja

KANAVOINTI

Ulkomaisten peliyhtiöiden osuus suomalaisten pelaamasta pelikatteesta.

8%

* Pelikate = pelaajien häviämä raha

TALOUDELLINEN TEHOKKUUS 2016

Suomalaisten suomalaisille yhtiöille pelaamasta pelikatteesta yhteiseen hyvään päätyy 70 %.

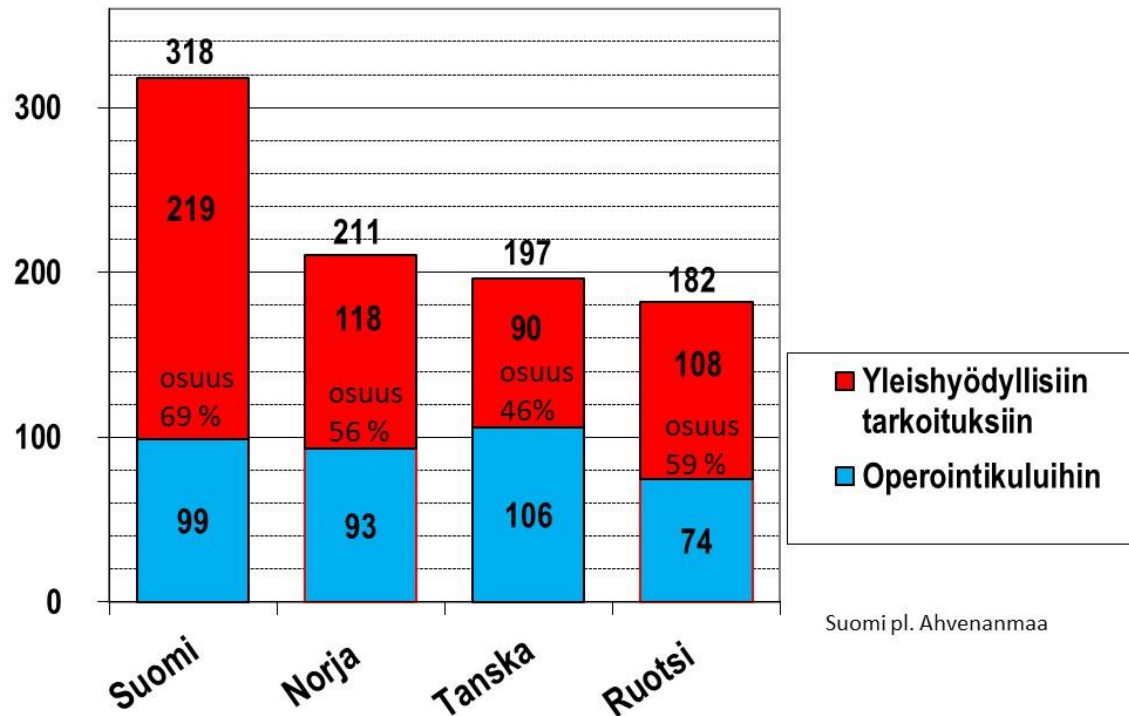
* Pelikate = pelaajien häviämä raha

70%

YHTEISEN HYVÄN OSUUS PELIKATTEESTA

POHJOISMAINEN VERTAILU (2015)

Säädellyistä rahapeleistä yhteiseen hyvään ja operointikuluihin kanavoituneet eurot per asukas 2015 ja yhteisen hyvän osuus-%

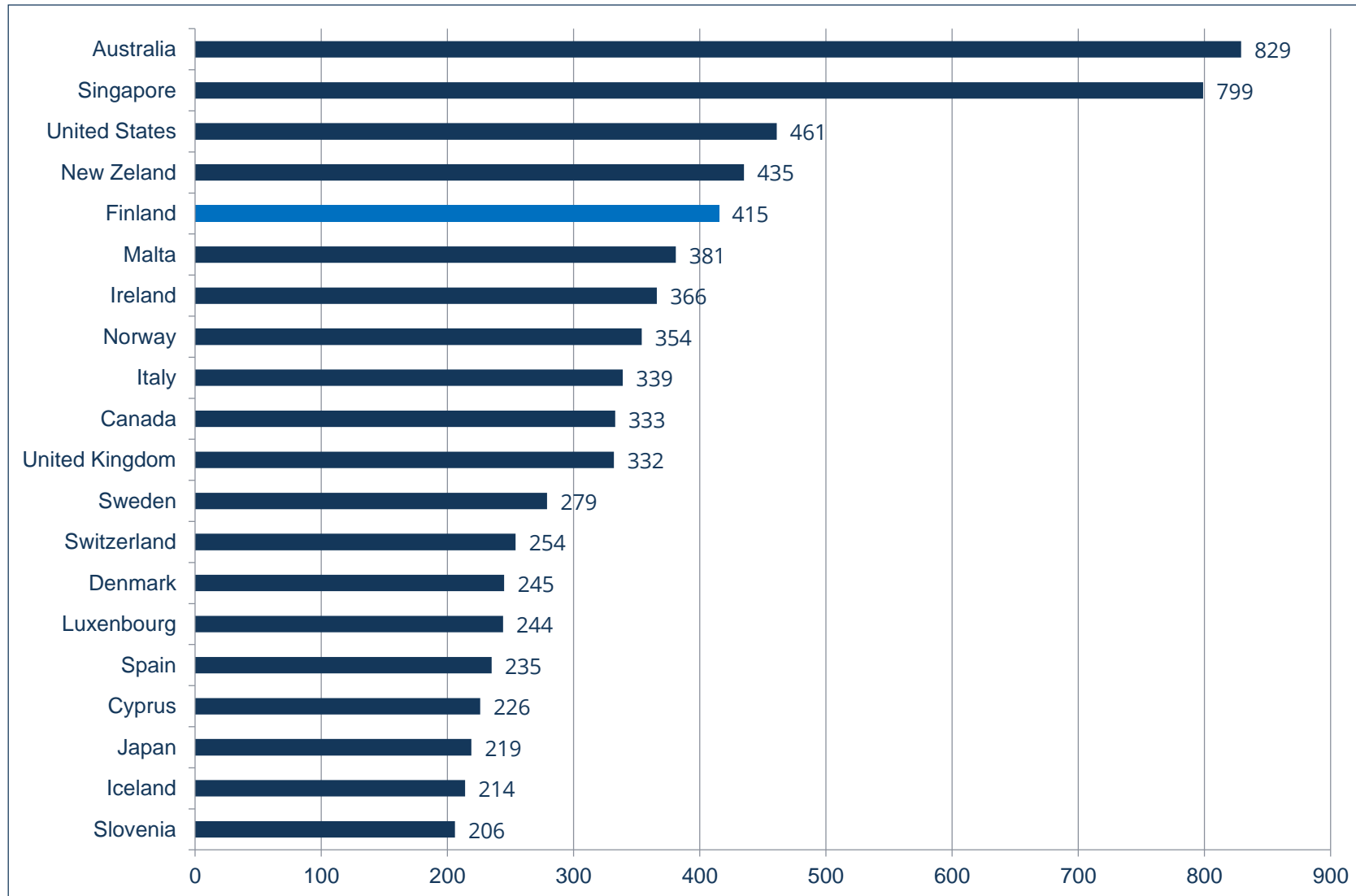

Suomessa yksinoikeusyhteisöjen peleistä kanavoitui yhteiseen hyvään 2015 monopolivoittona ja arpajaisveroina noin 1 200 miljoonaa euroa. Summa ei ole aivan tarkkaan määritettävissä Fintoton osalta.

Pohjoismaissa rahapelien operointikulut ovat samaa tasoa, mutta Suomessa peleillä hankitaan yhteiseen hyvään noin tuplasti enemmän kuin muissa maissa.

Vastaavaa tarkastelua ei ole kaikista Euroopan maista. Tiedetään kuitenkin, että meillä kulutetaan peleihin asukasta kohden eniten ja yhteiseen hyvään ohjautuva summa on asukasta kohden Euroopan ylivoimaisesti suurin.

RAHAPELAAMINEN €/ASUKAS

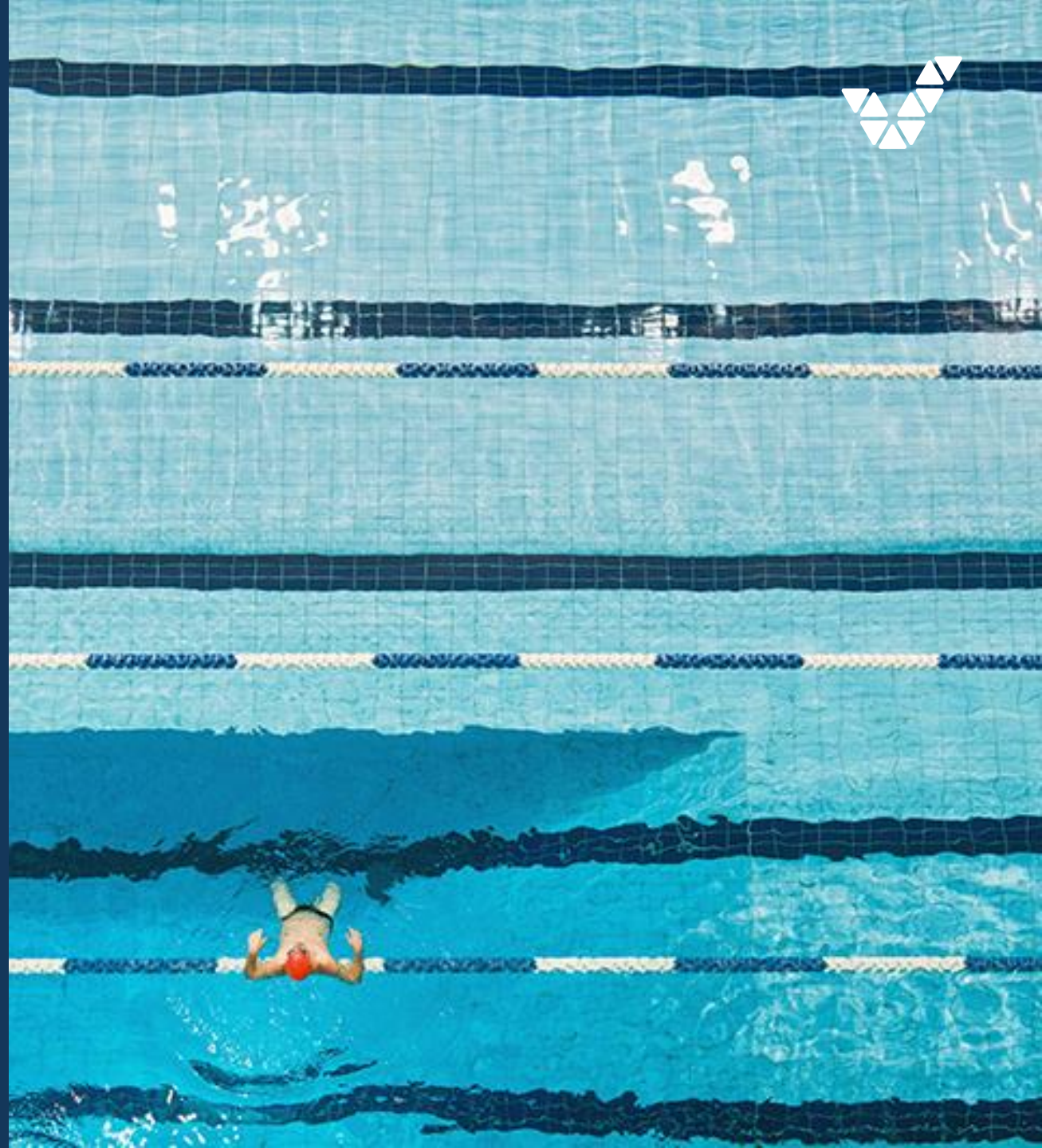

PELITOIMINNAN VASTUULLISUUS

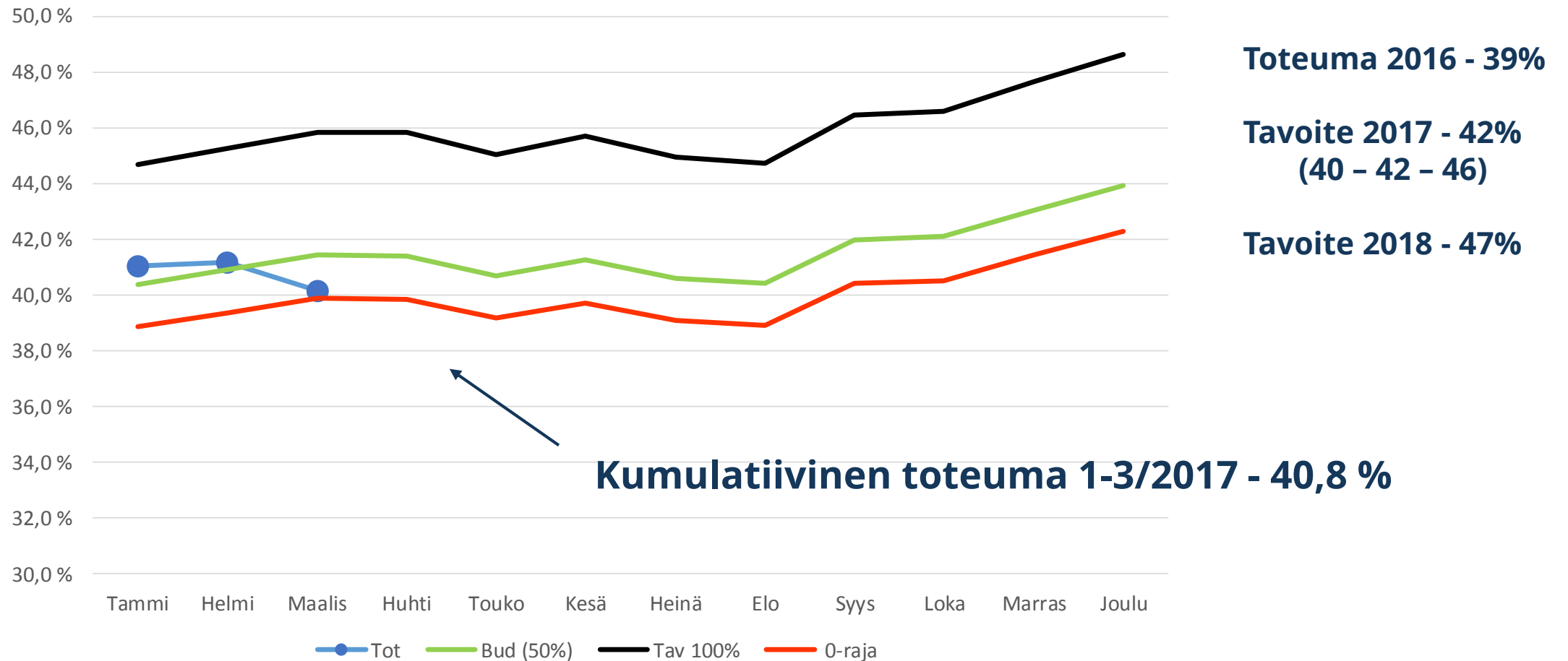

VEIKKAUKSEN VASTUULLISUUSMITTARIT

- 1) Tunnistautuvan pelaamisen osuus pelikatteesta
- 2) Väestökysely peliongelman laajuudesta
- 3) Väestötason pulssimittari; koettujen peliongelmien määrä
- 4) Alaikäisten pelaamisen valvonnassa onnistuminen
- 5) Brändiattribuuttien (erit. vastuullisuus) kehitys

TUNNISTAUTUVAN PELAAMISEN OSUUS PELIKATTEESTA

PELIONGELMIEN LAAJUUS - TULOKSIA

VÄESTÖKYSELY PELIONGELMAN LAAJUUDESTA

Taustaa:

- N = 5000
- Vastajat 15-74 vuotiaita
- Puhelinhaastattelumenetelmä
- SOGS-mittari (South Oaks Gambling Screen)
- Tiedonkeruu noin 3kk
- Ensimmäinen tulos valmistui huhtikuussa 2017.

Lähde: Taloustutkimus, 2 krt./vuosi

Ongelmia pelaamisen hallinnan kanssa (SOGS 3+) on kyselyn mukaan väestöstä:

3,1%

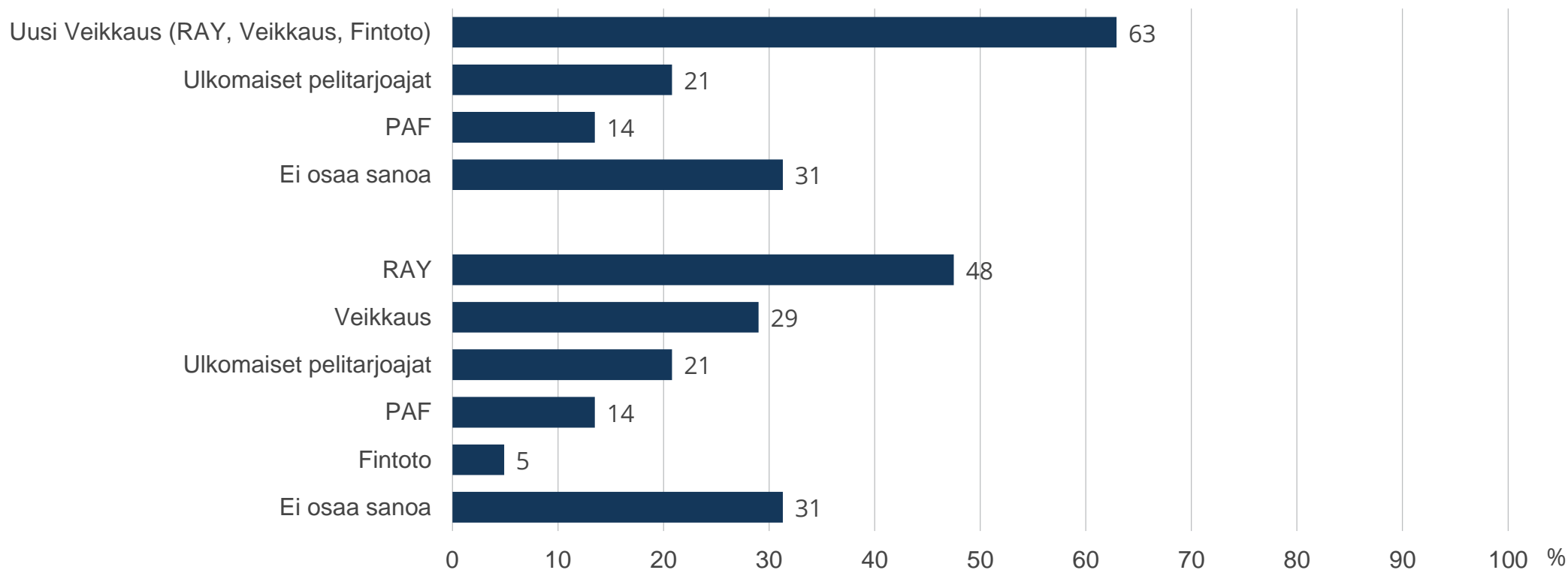
126 000 henkilöllä

Keskimääräistä enemmän peliongelmaisista on miehiä (4,9 %) ja 18-24-vuotiaissa (6,9 %)

YHTEENVETO VÄESTÖKYSELYN TULOKSISTA

- **Ongelmia rahapelaamisen hallinnassa kokevien määrä on pysynyt vakaana.** Rahapeliongelmaisten määrää selvitettiin SOGS-R (South Oaks Gambling Screen) –kysymyspatteristolla. **Rahapeliongelmaisten osuus** (3+ SOGS-pistettä) **koko väestöstä on 3,1 % (väestöestimaatti 126.000 henkilöä).** Tulos on samalla tasolla kuin THL:n vuoden 2015 toteuttaman Suomalaisten rahapelaaminen –tutkimuksen väestöestimaatti (3,3 %). **Keskimääräistä enemmän peliongelmaisia on miehissä (4,9 %) ja 18-24-vuotiaissa (6,9 %).**
- **Pelattujen pelityyppien mukaan tarkasteltuna (pelaava vähintään viikoittain) peliongelmat korostuvat raha-automaatti- ja kasinopelejä muualla kuin internetissä pelaavilla (17,7 %) ja urheilu- ja vedonlyöntipelejä pelaavilla (14,4 %).**
- Rahapeliongelmaiset kokevat oman pelaamisensa hallinnan kannalta ongelmaiseksi ensisijaisesti perinteiset, fyysisesti pelattavat raha-automaattipelit (26 %). Muiden pelien osuus jää alle kymmeneen prosenttiin.
- **Pelintarjoajista Veikkaus mainitaan useimmin pelintarjoajana, jonka pelit saattavat aiheuttaa ongelmia pelaamisen hallinnan kanssa (63 % ongelmapelaajista on tätä mieltä). Ulkomaisia pelintarjoajia pitää ongelmallisina 21 % ja PAFia 14 %.** Näyttää siis siltä, että ulkomaiset pelintarjoajat ja PAF aiheuttavat suhteellisesti enemmän ongelmia pelaamisen hallinnan kanssa kuin Veikkaus.
- **Merkittävä enemmistö, 75 % rahapelaajista kokee Veikkauksen vastuulliseksi yritykseksi, joka pyrkii ennaltaehkäisemään rahapeliongelmiensa syntyä.** Ongelmapelaajien käsitys ei poikkea kaikkien pelaajien käsityksestä. PAFin kokee vastuulliseksi 14 prosenttia ja ulkomaiset pelintarjoajat vain kolme prosenttia.

ONGELMAPELAAMISEN JAKAUTUMINEN / VÄESTÖKYSELY

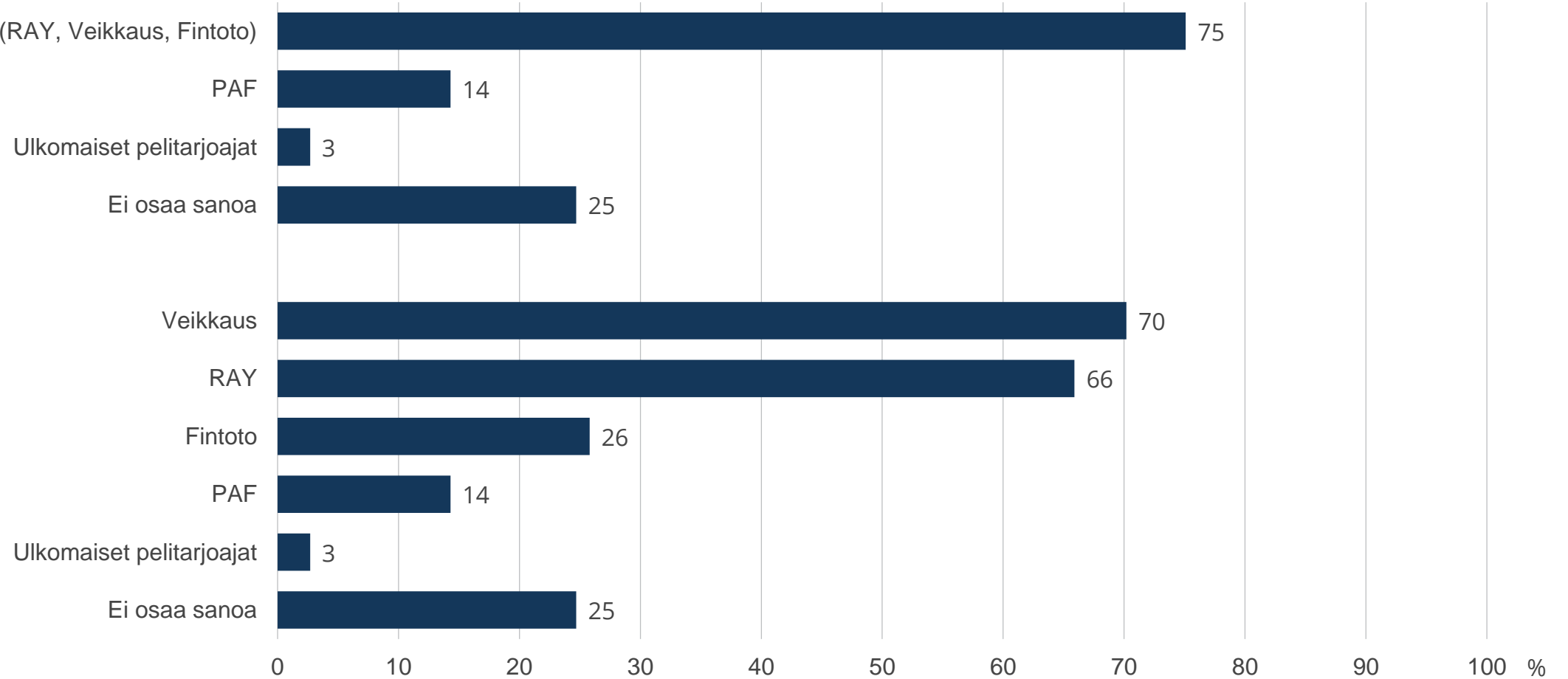

“Luettelen nyt joukon rahapelien tarjoajia. Pyydän teitä kertomaan jokaisen kohdalla, että koetteko, että kyseisen rahapelien tarjoajan pelit saattavat aiheuttaa teille ongelmia pelaamisen hallinnan kanssa.”

Sogs-pisteitä 3+ nimesi jonkun rahapelityypin ongelmia aiheuttavaksi, N=102

KUITENKIN: KOTIMAISET PELINTARJOAJAT KOETAAN VASTUULLISIKSI

Uusi Veikkaus (RAY, Veikkaus, Fintoto)

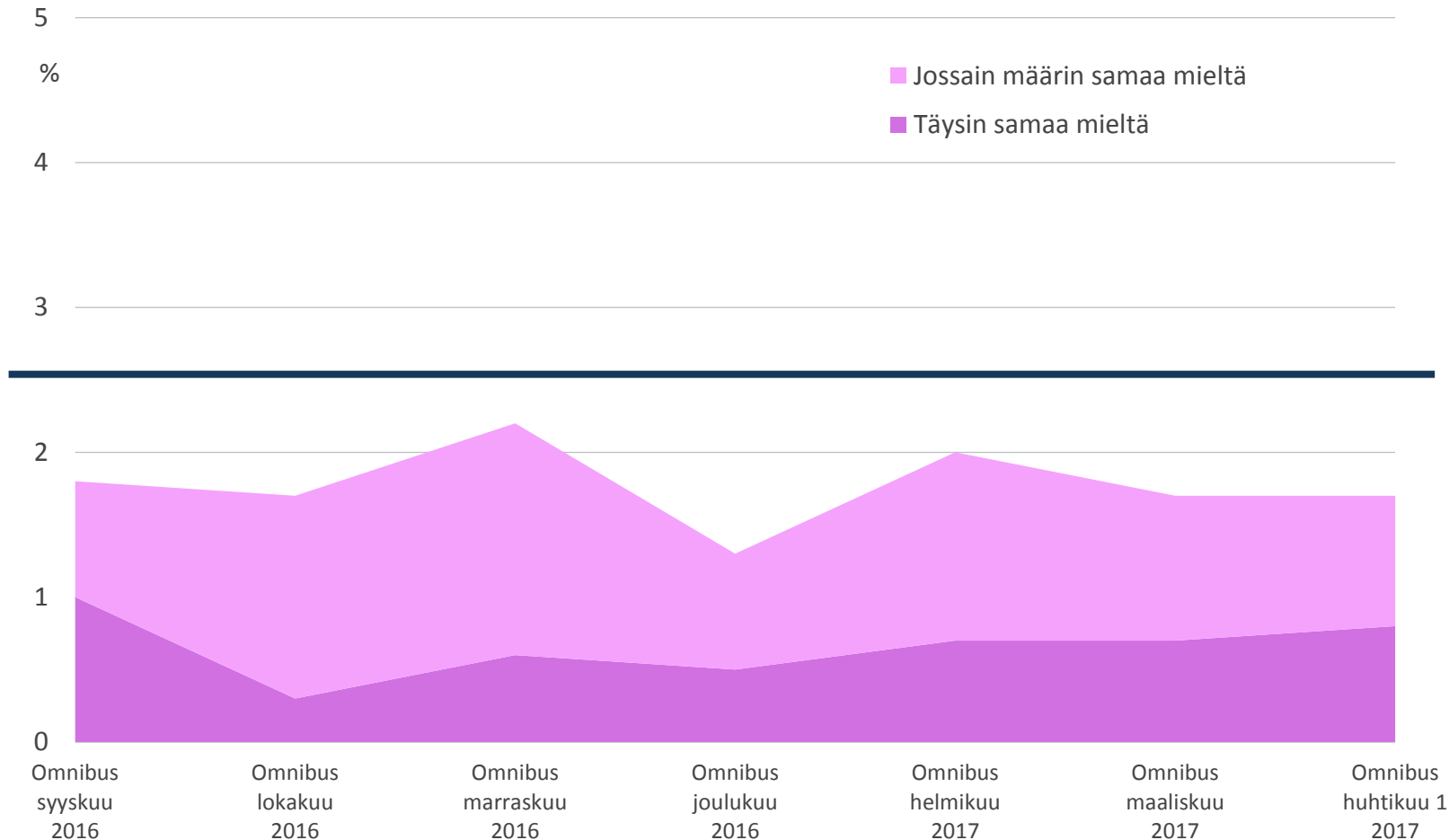

” Luettelen nyt joukon rahapelien tarjoajia. Pyydän teitä kertomaan jokaisen kohdalla: Koetteko, että kyseinen rahapelien tarjoaja on vastuullinen ja pyrkii ennaltaehkäisemään rahapeliongelmien syntyä esimerkiksi tarjoamalla pelaajalle riittävästi mahdollisuuksia pelaamisen seurantaan ja hallintaan?

On pelannut rahapelejä viimeisen 12 kk:n aikana, n=3272

ONGELMAPELAAMISEN PULSSIMITTARI 1/2

Väite: Minulla on ollut viimeisen vuoden aikana vaikeuksia hallita rahapelien pelaamistani. (N=1000)

Tavoite 2017 ja 2018:

- Veikkauksen ja muiden pelitarjoajien aiheuttamien peliongelmiin määrä yhteensä alle 2,5 %.

Lähde: Taloustutkimus, 10 krt/vuosi

IKÄRAJAVALVONTA

Suuri haaste itsepalvelupeleissä!

VEIKKAUKSEN PELIT OVAT VAIN TÄYSI-ikäISILLE
KANNAMME VASTUUN SIITÄ, ETTÄ ALAIKÄISET EIVÄT PELAA RAHAPELEJÄ

KERROMME

IKÄRAJASTA
AKTIIVISESTI

KOULUTAMME

MYYJÄT KYSYMÄÄN PAPERIT
ALLE 23-VUOTIAILTA

ESTÄMME

PELAAMISEN
KAUKOSÄÄTIMELLÄ

SEURAAMME

IKÄRAJAVALVONNAN
TOIMIVUUTTA

IKÄRAJAVALVONTA MYYNTIPAIKOISSA

- Pelinestojärjestelmä on käytössä myyntipaikoissa, joissa on peliautomaatteja ja joihin alle 18-vuotiailla on vapaa pääsy.
- Peliautomaattien pelialue rajataan pääsääntöisesti rajausteipein.
- Ikärajamerkintä on näkyvissä kassa-alueella, pelialueella ja veikkauskalusteissa.
- Jokaisessa myyntipaikassa on oltava Veikkauksen pelinvalvontatestin suorittanut henkilö.
- Peliautomaattien pelialueen etäisyys max. 15m valvontapisteestä.
- Pelien valvonta määritellään jokaisen myyntipisteen osalta myyntipaikkaliitteessä.
- Suojaikäraja ikärajavälönä on 23 vuotta.
- Ilmoitus alaikäisen pelaamisesta johtaa tehostettuun valvontaan Veikkauksen valvontamallin mukaisesti.
- Todettu laiminlyönti johtaa pakollisen pelauksen eston asettamiseen kuukaudeksi.
- Ikärajavälön onnistumista seurataan koeostoin kaikissa myyntipaikoissa ml. kassalta myytävät tuotteet.
- Huoltoedustajat tekevät käynnin yhteydessä vastuullisuustarkastuksen.
- Pelien ikärajavälönä kehitetään palkitsemisen kautta.
- Veikkaus on mukana THL:n Pakka-verkostossa.

MIELIKUVA RAHA-AUTOMAATTIEN IKÄRAJAVALVONNAN TOTEUTUMISESTA

Vuonna 2016 historiallisen hyvä tulos.

Laki alaikäispelaamisen (18+) valvonnasta toteutui kansalaisten mielestä vuonna 2016:

- erittäin tai melko hyvin 57 %
- melko tai erittäin huonosti 28 %
- EOS 17 %

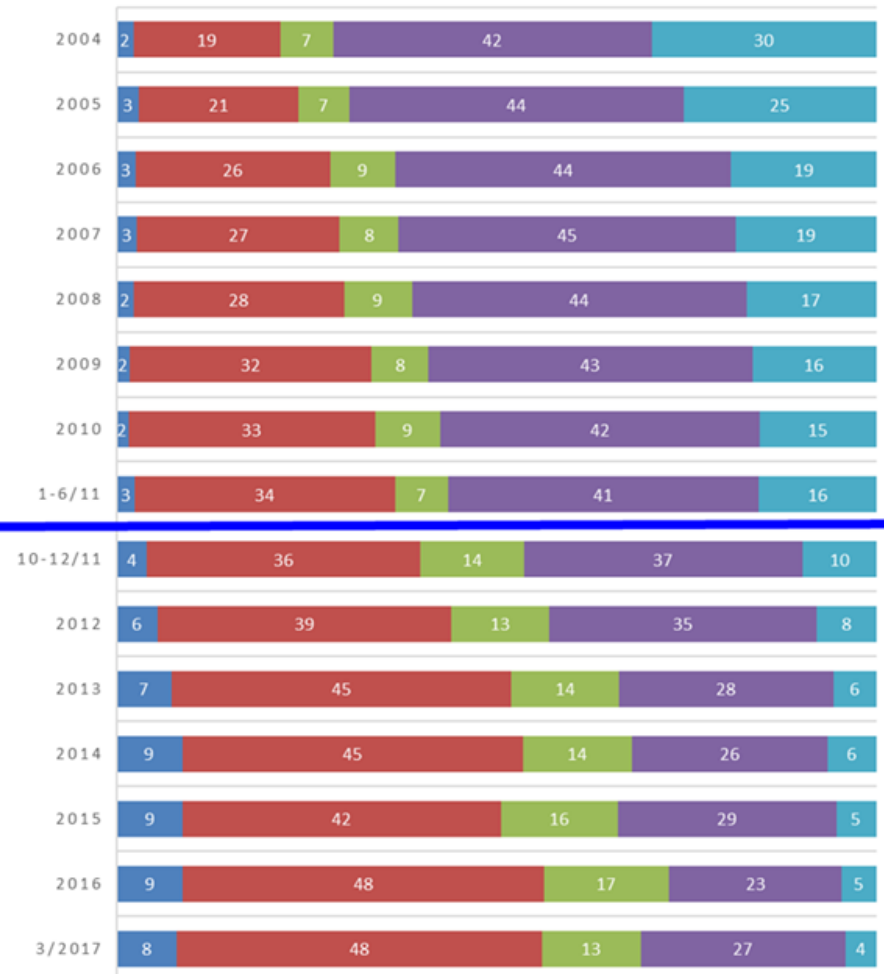
Lähde: Taloustutkimus Omnibus, 4 mittaus/vuosi (ka)

2004-6/2011: "Arpajaislain mukaan alle 15-vuotias saa pelata raha-automaattia ainoastaan samaan perheeseen kuuluvan täysi-ikäisen henkilön läsnäollessa ja tämän suostumuksella."

10/2011 ->: "Arpajaislain mukaan alle 18-vuotias ei enää saa pelata raha-automaattia edes samaan perheeseen kuuluvan täysi-ikäisen henkilön seurassa tai luvalla."

TOTEUTUUKO LAKI MIELESTÄNNE...?

■ Erittäin hyvin ■ Melko hyvin ■ Ei osaa sanoa ■ Melko huonosti ■ Erittäin huonosti

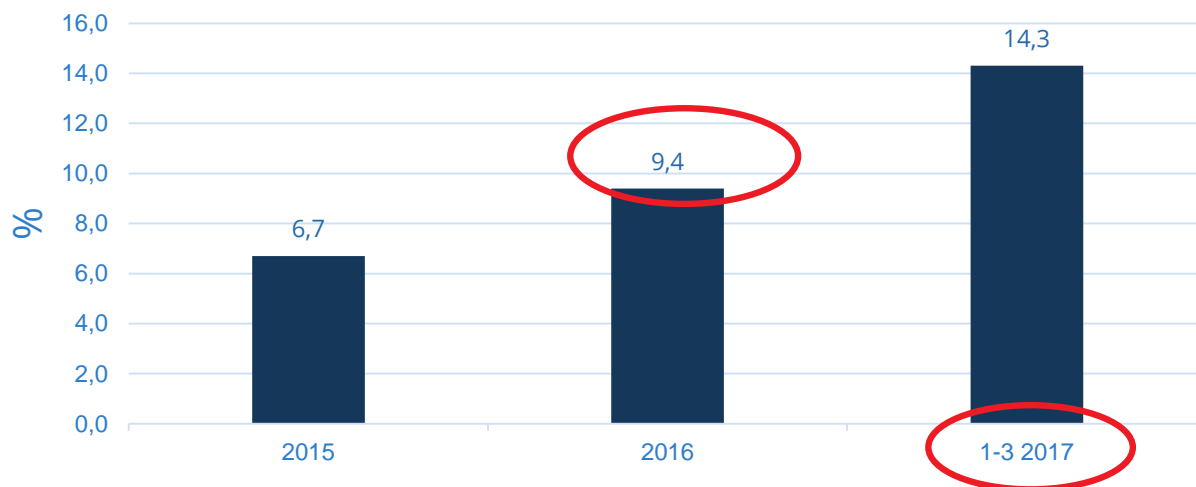

IKÄRAJAVALVONNAN KOEOSTOTULOKSET

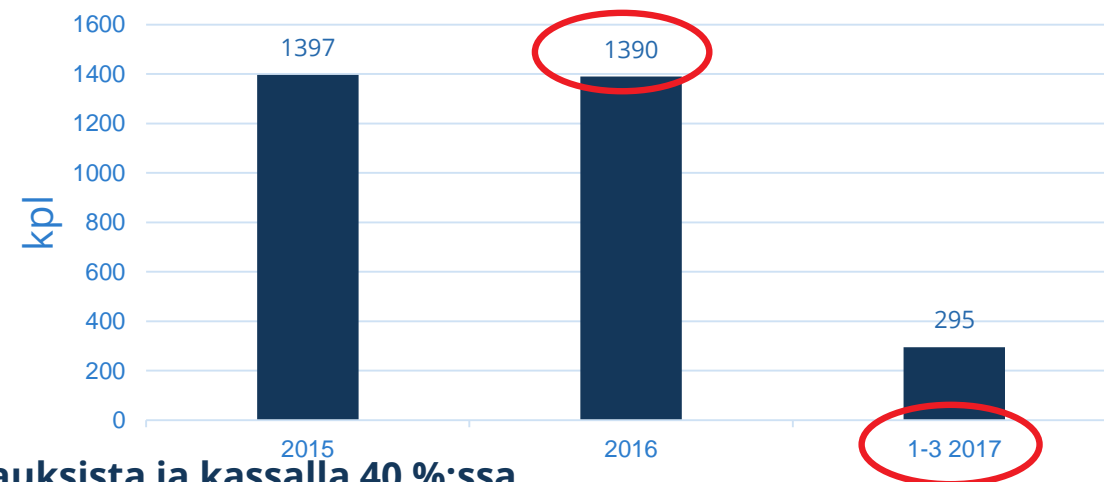
- Vuoden 2017 alusta koeostokäytäntö laajennettiin koskemaan koko peliportfoliota.
- Koeostot ovat osa Veikkauksen toteuttamaa ikärajavalonnan seurantaprosessia myyntipaikoissa.
- Myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoima Pakka-verkosto tekee koeostokampanjoita.

Koeostaja on täysi-ikäinen
18-20 -vuotias nuorelta
näyttävä henkilö.

Alaikäispelaaminen estetty %

Koeostot kpl

* Alkuvuosi 2017: pelaaminen estetty raha-automaateilla 14,3 % tapauksista ja kassalla 40 %:ssa.

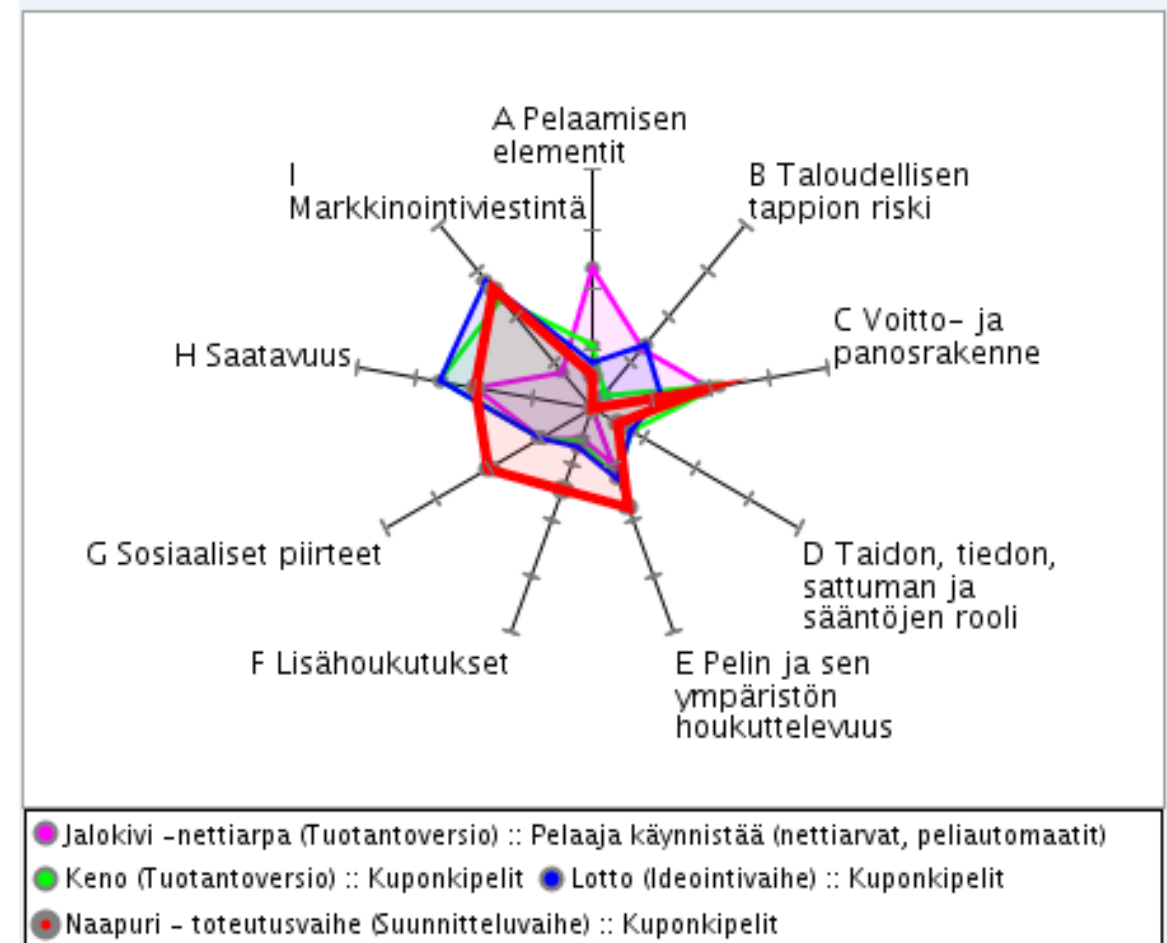
TUOTTEIDEN VASTUULLISUUS

VASTUULLISET RAHAPELITUOTTEET

- Peleissä tai palveluissa ei hyödynnetä pelaamisen rahamääräiseen volyymiin sidottua palkitsemista
- Pelaamiseen ei houkutella ilmaisilla peleillä eikä euromääräisillä (peliin kuulumattomilla) alennuksilla tai bonuksilla
- Pelien ominaisuuksista annetaan tietoa yhtenäisesti ja avoimesti
- Pelien teemat ja toteutukset ovat vastuullisia ja eettisiä

RAHAPELIEN VASTUULLISUUSARVIOINTI **RAVA**

- Ennen uusien pelien ja jakeluratkaisujen käyttöönottoa tai muutettaessa olemassa olevaa peliä Veikkaus testaa ja arvioi näiden sosiaaliset haittavaikutukset **RaVa -työkalulla**.
- RaVa:ssa on yhdeksän (9) osiota, joilla mitataan mahdollisia peliin liittyviä peliriippuvuutta ruokkivia piirteitä.
- Tulosten perusteella voidaan esittää muutoksia tai huomioita peli-ideaan liittyen. Käyttöönotto edellyttää, ettei sovittuja raja-arvoja ylitetä.

VASA-MALLI: RISKIPELAAMISEN TUNNISTAMINEN JA HUOMIOINTI

- Malli tarkastelee asiakkaiden pelikäyttäytymistä, erityisesti riskialttiiseen pelaamiseen liittyviä piirteitä.
- Poikkeavalla pelikäyttäytymisellä on vaikutus tunnistetuille riskiryhmille kohdennettuun vastuuviestintään, markkinointiviestintään ja personointiin.
- Veikkaus kehittää mallia niin, että se kattaa jatkossa koko tunnistautuneena pelaamisen.
  - Samalla kehitetään korkeimman riskitason pelaajien henkilökohtaista kontaktointimallia.
- **Mahdollistaa pelitoiminnan vastuullisuuden nostamisen uudelle tasolle.**

NÄIN PELAAJA VOI NYT HALLITA PELAAMISTAAN

Pelaaja voi asettaa digi-kanavissa pelaamiselleen euro- ja aikamääräisiä rajoja ja pelin estoja.

Maksukorteilla (debit/visa electron) peliautomaatteja pelatessa tulee asettaa pakollinen päiväkohtainen peliraja. Maksukortin käytön voi myös estää.

Peliautomaattien etuasiakaspelaamiselle mahdollisuus asettaa vuorokausi- ja kuukausirajat sekä estää pelaaminen määräajaksi.

Asiakas voi erikseen estää pääsyn Casinolle ja pelisaleihin. Myös kasino voi asettaa pelaajalle sisäänpääsykiellon.

Asiakas voi seurata pelihistoriaansa pelitilin yhteenveto -sivuilla.

Asiakkaille tarjotaan pelikäyttämistä arvioivaa Pelitestiä.

**HALUAMME, ETTÄ
PELEJÄMME PELATAAN
TURVALLISESTI JA
MALTILLA**

PELIHAITTOJEN EHKÄISYN RAHOITUS

- Lakisääteisesti Veikkaus osoittaa 2,5 miljoonaa euroa STM:n koordinoimaan pelihaittatutkimukseen ja hoidon kehittämiseen (ArpL 52§).
- Peluurin palvelukokonaisuutta Veikkaus rahoittaa 950 000 eurolla vuosittain.

PELUURI

- Rahoitusta kasvatettiin vuoden 2017 alusta 530 000 eurolla:
  - 2017: 950 000€
  - 2016: 420 000€
- Verkkopohjainen Peli poikki -ohjelma vakiinnutettiin osaksi Peluurin toimintaa.
- Rahoituksen lisäyksellä varmistettiin Peluurin ja Peli poikki -ohjelman jatkuminen sekä Peli poikki -ohjelman nostaminen asiakastarpeen vaatimalle tasolle.

VEIKKAUS

PELUURIN VALTAKUNNALLISET PALVELUT

AUTTAVA PUHELIN
0800 100 101
Soita maksutta,
avoinna arkisin klo 12-18.

CHAT
Chattaa Peluurin
asiantuntijan kanssa.

OMAPELUURI
Vertaistukiryhmiä ja muita työkaluja
verkossa. Katso myös avoimet Valtti-
& Hertta - foorumit Päihdelinkissä.

PELI POIKKI
Hoito-ohjelma
verkossa pelaajille.

VERTAISPUHELIN
Keskustele peliongelmat
selvittäneen pelaajan tai
läheisen kanssa.

PELUURI.FI - TIETOPANKKI
Hae tietoa ja pohdi itse.

- Tietoa rahapelaamisesta
ja pelihaitoista
- Testejä ja oma-apumateriaalia
- Tietoa tuki- ja
hoitomahdollisuuksista

A-klinikkasäätiö

Sininauhaliitto

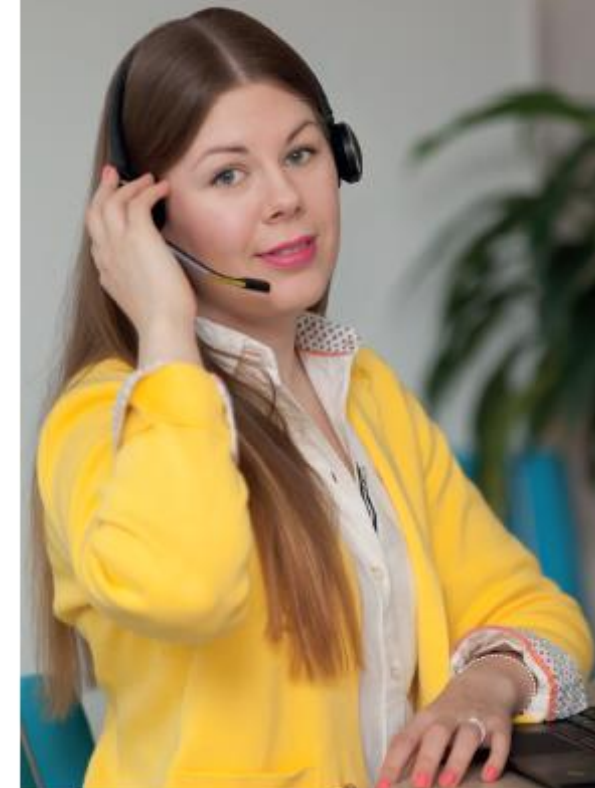
Peluurin palvelun tuottavat A-klinikkasäätiö ja Sininauhaliitto.

RAHAPELIEN TARJOAMINEN VASTUULLISESTI

**KUN
PELAAMINEN
HAITTA**

SOITA 0800 100 101
maksuton, avoinna arkisin klo 12-18,
tai CHATTAA

NÄR SPELANDET STÖR DIG RING 0800 100 101
Peluri hjälper kostnadsfritt och anonymt.
Hjälplinjen är öppen på måndagar kl. 12-18 på svenska.

VASTUULLISEN PELAAMISEN EDISTÄMINEN JA MARKKINOINTI

- Veikkaus noudattaa markkinoinnissaan arpajaislainsäädännössä rahapelien markkinoinnille asetettuja ehtoja ja sääntöjä, mahdollisia muita viranomaisohjeita ja omia markkinointiviestinnän eettisiä linjauksiaan.
- Erityinen vastuullista pelaamista edistävä konsepti on nimeltään Pelaa maltilla.
  - Konsepti päivitetään uudelle yhtiölle tämän vuoden aikana.
- Rahapelitoiminnan markkinointiviestinnässä on aina näkyvissä etukäteen sovittu vastuullista pelaamista edistävä 18+ Pelaa maltilla- logo.

